

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	1Ndob/21/2023
Identifikačné číslo spisu:	3521203532
Dátum vydania rozhodnutia:	05.12.2023
Meno a priezvisko:	JUDr. Miroslava Janečková
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2023:3521203532.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Miroslavy Janečkovej a členiek senátu JUDr. Jany Hullovej a JUDr. Eriky Čanádyovej v spore žalobkyne obchodnej spoločnosti PROFI CREDIT Slovakia, s.r.o., Bratislava, Pribinova 25, IČO: 35 792 752, zastúpenej Advokátska kancelária JUDr. Peter Kováč, s.r.o., Bratislava, Kubáňiho 16, IČO: 36 857 033, proti žalovanej Lenke Valentínovej podnikajúcej pod obchodným menom Lenka Valentínová - Salón Lenka, Nové Mesto nad Váhom, Považská 2, IČO: 37 508 717, zastúpenej občianskym združením Právna pomoc poškodeným, Lipany, Janka Kráľa 200/12, IČO: 50 951 947, o zaplatenie sumy 7 526,61 eur s príslušenstvom, o nesúhlase Krajského súdu v Banskej Bystrici s postúpením vecí, takto

rozhodol:

P r í s l u š n ý m na konanie a rozhodnutie o odvolaní je Krajský súd v Banskej Bystrici.

Odôvodnenie

1. Okresný súd Nové Mesto nad Váhom v predmetnom spore rozhodol rozsudkom č. k. 8Cb/32/2021-73 z 30. novembra 2022 tak, že žalobu, predmetom ktorej bol nárok na zaplatenie sumy 7 526,61 eur s príslušenstvom, zamietol. Samostatným výrokom určil, že úver zo Zmluvy o úvere č. 250946 z 30. mája 2018 je bezúročný a bez poplatkov a žalobkyni uložil povinnosť zaplatiť žalovanej titulom bezdôvodného obohatenia sumu 1 058, 67 eur. Žalovanej zároveň priznal voči žalobkyni náhradu trov konania v rozsahu 100%.

2. Proti predmetnému rozsudku podala žalobkyňa odvolanie a Okresný súd Nové Mesto nad Váhom (s účinnosťou k 1. júnu 2023 výkon súdnictva prešiel z Okresného súdu Nové Mesto nad Váhom na Okresný súd Trenčín) predložil vec Krajskému súdu v Trenčíne ako súdu funkčne príslušnému na rozhodnutie o podanom odvolaní.

3. S poukazom na § 34 ods. 2 písm. a), § 40, § 43 a § 471c zákona č. 160/2015 Z. z. Civilného sporového poriadku (ďalej len „CSP“) Krajský súd v Trenčíne postúpil predmetný spor vedený na tom súde pod sp. zn. 8Cob/62/2023 Krajskému súdu v Banskej Bystrici ako súdu funkčne príslušnému na

konanie o odvolaní žalobkyne. Postúpenie veci odôvodnil tým, že sa jedná o obchodnoprávny spor, ktorý rozhodol Okresný súd Nové Mesto nad Váhom a s účinnosťou od 1. júna 2023 došlo k zmene právnej úpravy v prípade funkčnej príslušnosti odvolacích súdov vo veciach obchodnoprávných tak, že podľa § 34 ods. 2 písm. a) CSP, na konanie o odvolaní proti rozhodnutiu vydanému v konaní podľa § 22 písm. f) CSP je príslušný Krajský súd v Banskej Bystrici. Krajský súd v Trenčíne ozrejmil, že príslušnosť Krajského súdu v Banskej Bystrici na rozhodnutie o odvolaní žalobkyne je daná i napriek skutočnosti, že odvolanie bolo podané pred 1. júnom 2023. Podľa ustanovenia § 34 CSP upravujúceho funkčnú príslušnosť súdu spolu s príslušnosťou kauzálnou, s ohľadom na okamžitú aplikovateľnosť daného ustanovenia, na rozhodnutie o odvolaní žalobkyne je v prejednávacom obchodnoprávnom spore, ktorý v prvoinštančnom konaní rozhodoval okresný súd so sídlom v obvode Krajského súdu v Trenčíne, príslušný Krajský súd v Banskej Bystrici. Prechodné ustanovenie § 471c CSP sa nevzťahuje na úpravu týkajúcu sa funkčnej príslušnosti súdu, vzťahuje sa len na úpravu vecnej a miestnej príslušnosti. Krajský súd v Trenčíne uzavrel, že vzhľadom na absenciu prechodného ustanovenia týkajúceho sa funkčnej príslušnosti súdov v neskončených veciach a okamžitú aplikovateľnosť procesných právnych predpisov, po 1. júni 2023 Krajský súd v Trenčíne už nie je funkčne príslušným súdom na rozhodnutie o odvolaní žalobkyne v prejednávacom obchodnoprávnom spore.

4. Krajský súd v Banskej Bystrici s postúpením veci nesúhlasil a postupom podľa § 43 ods. 2 CSP predložil vec Najvyššiemu súdu Slovenskej republiky na rozhodnutie o nesúhlase s postúpením veci z dôvodu, že funkčne príslušným súdom na prejednanie a rozhodnutie o odvolaní proti rozsudku Okresného súdu Nové Mesto nad Váhom č. k. 8Cb/32/2021-73 z 30. novembra 2022 je Krajský súd v Trenčíne. Ozrejmil, že v čase podania odvolania (29. decembra 2022) bol príslušným odvolacím súdom Krajský súd v Trenčíne podľa predpisov platných a účinných do 31. mája 2023. Zo znenia prechodného ustanovenia § 471c CSP podľa názoru Krajského súdu v Banskej Bystrici vyplýva zásada dokončenia vecí na vecne a miestne príslušných súdoch podľa predpisov účinných do 31. mája 2023 s jedinou výnimkou, ak dochádza k prechodu výkonu súdnictva na iný súd, v takom prípade aj veci napadnuté do 31. mája 2023 dokončia už súdy vecne a miestne príslušné podľa právnej úpravy účinnej od 1. júna 2023. S účinnosťou od 1. júna 2023 vo vzťahu k odvolacím súdom nedošlo k žiadnemu prechodu súdnictva, t. j. k zániku akéhokoľvek krajského súdu a nástupníctvu iného krajského súdu. Ustanovenie § 471c CSP nemenuje osobitne funkčnú a kauzálnu príslušnosť, podľa názoru Krajského súdu v Banskej Bystrici, z absencie doslovného vymenovania funkčnej a kauzálnej príslušnosti v citovanom ustanovení nevyplyva zámer, účel a zmysel reformy súdnej mapy (uskutočnenej zákonom č. 150/2022 Z. z.), aby odvolania napadnuté do 31. mája 2023 boli rozhodované podľa novej právnej úpravy účinnej od 1. júna 2023. Kauzálna príslušnosť je v danom prípade podmnožinou miestnej príslušnosti, pretože v závislosti od druhu kauzy určuje, ktorý z existujúcich funkčne príslušných odvolacích súdov je tým súdom, ktorému svedčí miestna príslušnosť. Pokiaľ je teda kauzálna príslušnosť podmnožinou miestnej príslušnosti a zároveň prechodné ustanovenie § 471c CSP k úpravám účinným od 1. júna 2023 výslovne upravuje miestnu príslušnosť, platí, že prostredníctvom ustanovenia § 471c CSP zákonodarcu normoval aj kauzálnu príslušnosť tým spôsobom, že konania začaté a právoplatne neskončené do 31. mája 2023 sa dokončia na súdoch vecne a miestne príslušných (teda aj kauzálnych) príslušných podľa predpisov účinných do 31. mája 2023. Dané prechodné ustanovenie je preto podľa Krajského súdu v Banskej Bystrici potrebné vykladať v súlade s účelom a cieľom, ktorý sa mal dosiahnuť uvedenou zmenou právnej úpravy v súvislosti s reformou súdnej mapy účinnou od 1. júna 2023. Z dôvodovej správy k ustanoveniu § 471c CSP vyplýva jednoznačný zámer, v zmysle ktorého sa veci vedené podľa úpravy účinnej do 31. mája 2023 presunú na nové súdy vecne a miestne príslušné len za splnenia jediného predpokladu, a to ak dochádza k prechodu výkonu súdnictva zo zrušených súdov na súdy novozriadené. Pri odvolacích súdoch k prechodu výkonu súdnictva nedošlo, pretože všetky odvolacie súdy zostali zachované. Krajský súd v Banskej Bystrici ďalej uviedol, že predloženie veci inému krajskému súdu na rozhodnutie o odvolaní podanom do 31. mája 2023, ktoré konanie má byť vedené pred konkrétnym krajským súdom podľa právnych predpisov účinných k tomuto dátumu, bez ďalšieho, t. j. bez výslovného zmocnenia v zákone a v rozpore s prezentovaným účelom zákonodarcu a predkladateľa tohto zákona, by mohlo predstavovať zásah do ústavného princípu zákonného sudcu podľa článku 48 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky. V nadväznosti na uvedené Krajský súd v Banskej Bystrici uzavrel, že v súlade s § 34 ods. 1 CSP, na konania v obchodnoprávných sporoch začatých do

31. mája 2023 na okresných súdoch v územnom obvode Krajského súdu v Trenčíne je aj naďalej funkčne a kauzálné príslušný ako odvolací súd Krajský súd v Trenčíne. Krajský súd v Banskej Bystrici pre úplnosť dodal, že ak by sa aj pre určenie príslušnosti odvolacieho súdu použila právna úprava účinná od 1. júna 2023, zo žiadneho zákonného ustanovenia nevyplýva, že pre účely určenia príslušnosti odvolacieho súdu v obchodnoprávných sporoch, rozhodnutie Okresného súdu Nové Mesto nad Váhom vyhlásené do 31. mája 2023 sa od 1. júna 2023 považuje za rozhodnutie Okresného súdu Trenčín, ani ak v súlade s § 181 ods. 1 písm. f) zákona č. 371/2004 Z. z. o sídlach a obvodoch súdov Slovenskej republiky a o zmene zákona č. 99/1963 Zb. Občiansky súdny poriadok v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o sídlach a obvodoch súdov“) v znení účinnom od 1. júna 2023, výkon súdnictva prešiel z Okresného súdu Nové Mesto nad Váhom na Okresný súd Trenčín. Keďže podľa § 34 ods. 2 písm. a) CSP v spojení s § 22 písm. f) a h) CSP v znení účinnom po 1. júni 2023, Krajský súd v Banskej Bystrici rozhoduje o odvolaní proti rozhodnutiam v obchodnoprávných veciach vydaných Okresným súdom Žilina a Okresným súdom Trenčín, Krajský súd v Banskej Bystrici by nemohol byť funkčne príslušným súdom v danej veci. V danej súvislosti zdôraznil, že od 1. júna 2023 nedošlo k zmene funkčnej príslušnosti, došlo len k doplneniu miestnej príslušnosti odvolacích súdov do ustanovenia § 34 ods. 1 CSP a k vymedzeniu kauzálnej príslušnosti odvolacích súdov v rámci funkčnej príslušnosti v ustanovení § 34 ods. 2 CSP.

5. Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd spoločne nadriadený Krajskému súdu v Trenčíne a Krajskému súdu v Banskej Bystrici podľa ust. § 43 ods. 2 CSP preskúmal vec a dospel k záveru, že nesúhlas Krajského súdu v Banskej Bystrici s postúpením veci Krajským súdom v Trenčíne nie je dôvodný.

6. Podľa článku 4 ods. 1 CSP, ak sa právna vec nedá prejednať a rozhodnúť na základe výslovného ustanovenia tohto zákona, právna vec sa posúdi podľa ustanovenia tohto alebo iného zákona, ktoré upravuje právnu vec čo do obsahu a účelu najbližšiu posudzovanej právnej veci.

7. Podľa článku 17 CSP, súd postupuje v konaní tak, aby vec bola čo najrýchlejšie prejednaná a rozhodnutá, predchádza zbytočným prietahom, koná hospodárne a bez zbytočného a neprimeraného zaťažovania strán sporu a iných osôb.

8. Podľa § 40 CSP, súd aj bez námietky skúma vecnú príslušnosť, kauzálnu príslušnosť a funkčnú príslušnosť počas celého konania; kauzálnu príslušnosť v obchodnoprávných sporoch súd skúma iba do otvorenia pojednávania alebo predbežného prejednania sporu (veta za bodkočiarkou v znení účinnom od 1. júla 2023).

9. Podľa § 22 písm. f) CSP, na konanie v obchodnoprávných sporoch je príslušný Okresný súd Trenčín pre obvod Krajského súdu v Trenčíne.

10. Podľa § 34 ods. 2 písm. a) CSP (v znení účinnom od 1. júna 2023), na konanie o odvolaní proti rozhodnutiu vydanému v konaní podľa § 22 písm. f) a h) a § 23 písm. f) a h) je príslušný Krajský súd v Banskej Bystrici.

11. Podľa § 181 ods. 1 písm. f) zákona o sídlach a obvodoch súdov, výkon súdnictva, všetky práva a povinnosti vrátane správy majetku štátu, práv a povinností z pracovnoprávných vzťahov a štátnozamestnaneckých vzťahov a iných právnych vzťahov a práv a povinností z osobitných vzťahov sudcov a prísediacich z radov občanov k štátu prechádzajú od 1. júna 2023 z Okresného súdu Nové Mesto nad Váhom a Okresného súdu Považská Bystrica na Okresný súd Trenčín.

12. Podľa § 3 ods. 6 zákona o sídlach a obvodoch súdov, sídlom Krajského súdu v Trenčíne je mesto Trenčín a jeho obvod tvorí aj obvod Okresného súdu Trenčín.

13. Podľa § 471c CSP, konania začaté a právoplatne neskončené do 31. mája 2023 sa dokončia na súdoch vecne a miestne príslušných podľa predpisov účinných do 31. mája 2023; to neplatí, ak podľa

osobitného predpisu výkon súdnictva prechádza z vecne a miestne príslušného súdu na iný súd.

14. Zo spisu vyplýva, že v danom obchodnoprávnom spore rozhodol Okresný súd Nové Mesto nad Váhom rozsudkom č. k. 8Cb/32/2021-73 z 30. novembra 2022 tak, že žalobu, predmetom ktorej bol nárok na zaplatenie 7 526,61 eur s príslušenstvom, titulom poskytnutého úveru na základe zmluvy uzatvorenej medzi dvomi podnikateľskými subjektmi, zamietol. Samostatným výrokom určil, že úver zo Zmluvy o úvere č. 250946 z 30. mája 2018 je bezúročný a bez poplatkov a žalobkyni uložil povinnosť zaplatiť žalovanej titulom bezdôvodného obohatenia sumu 1 058, 67 eur. Žalovanej zároveň priznal voči žalobkyni náhradu trov konania v rozsahu 100%. Voči rozsudku podala žalobkyňa 29. decembra 2022 odvolanie a vec bola predložená Krajskému súdu v Trenčíne ako súdu odvolaciemu na rozhodnutie o podanom odvolaní. Krajský súd v Trenčíne o odvolaní nerozhodol a v súvislosti s novelou CSP, účinnou od 1. júna 2023, skúmajúc počas celého konania svoju funkčnú príslušnosť v odvolacom konaní, postúpil vec na rozhodnutie Krajskému súdu v Banskej Bystrici ako súdu funkčne a kauzálnu príslušnému. Krajský súd v Banskej Bystrici s postúpením veci nesúhlasil, pričom svoju funkčnú príslušnosť namietol najmä s poukazom na nesprávny právny záver Krajského súdu v Trenčíne, ktorý v procese skúmania funkčnej príslušnosti v danom spore neaplikoval prechodné ustanovenie § 471c CSP. Úlohou Najvyššieho súdu Slovenskej republiky bolo posúdiť dôvodnosť nesúhlasu Krajského súdu v Banskej Bystrici s postúpením veci Krajským súdom v Trenčíne na rozhodnutie o odvolaní žalobkyne proti rozsudku Okresného súdu Nové Mesto nad Váhom (po 1. júni 2023 Okresného súdu Trenčín) č. k. 8Cb/32/2021-73 z 30. novembra 2022. V nadväznosti na uvedené Najvyšší súd Slovenskej republiky má za potrebné ozrejmiť, že pri skúmaní funkčnej príslušnosti súdu, v otázke povahy uplatneného nároku nemohol v tomto štádiu sporu prejedukovať, či súd prvej inštancie rozhodol správne, ak charakter nároku posúdil ako občianskoprávny. Právna kvalifikácia je vždy vecou súdu, pričom súd pri nachádzaní aplikovateľného práva vychádza z vykonaného dokazovania. Až odvolací súd po vykonanom dokazovaní môže v spore uzavrieť, či skutočne tvrdená hypotéza naplnená bola a priznanie uplatneného nároku je dôvodné. Najvyšší súd preto pri určení povahy predmetného sporu (ako sporu obchodnoprávneho) vychádzal z obsahu žaloby a dokladov k nej pripojených, v ktorých je žalovaná označená jednotne ako fyzická osoba podnikateľ (s uvedením IČO), zatiaľ čo žalobkyňou je podnikateľský subjekt (právnická osoba) a titulom uplatneného nároku je zmluva o úvere poskytnutom na podnikateľské účely.

15. Pre rozhodnutie tohto sporu o príslušnosť je potrebné v prvom rade vyriešiť otázku časovej pôsobnosti právnych noriem upravených v § 34 ods. 1 a 2 CSP v nadväznosti na prechodné ustanovenie § 471c CSP. Odvolanie bolo podané (a teda odvolacie konanie bolo začaté) pred nadobudnutím účinnosti zákona č. 150/2022 Z. z. o zmene a doplnení niektorých zákonov v súvislosti s novými sídlami a obvody súdov v znení zákona č. 398/2022 Z. z. (ďalej aj „novela“), ktorým boli s účinnosťou od 1. júna 2023 menené aj ustanovenia upravujúce funkčnú príslušnosť súdov na konanie o odvolaní a novoupravená kauzálna príslušnosť súdov v obchodnoprávných sporoch. Pre súdy preto vzniká otázka, či sa nová právna úprava funkčnej príslušnosti má vzťahovať aj na odvolacie konania začaté pred účinnosťou novely, pričom v danom prípade je súd, ktorý rozhodoval v prvej inštancii Okresný súd Nové Mesto nad Váhom, z ktorého v zmysle ustanovenia § 181 ods. 1 písm. f) zákona o sídlach a obvody súdov prešiel výkon súdnictva od 1. júna 2023 na Okresný súd Trenčín a podľa § 22 písm. f) CSP účinného od 1. júna 2023, pre obvod Krajského súdu v Trenčíne je na konanie v obchodnoprávných sporoch príslušný Okresný súd Trenčín. Zákonodarca danou reformou sledoval špecializáciu súdnictva, ako možno vyrozumiť zo všeobecnej časti dôvodovej správy k zákonu č. 150/2022 Z. z, ktorá má byť prostriedkom pre efektívny výkon justície. Preto v rámci Civilného sporového poriadku upravil novú kauzálnu príslušnosť v obchodnoprávných sporoch (§ 22 CSP) a zároveň funkčnú príslušnosť súdov pre rozhodovanie o odvolaniach proti rozhodnutiam vydaným v takýchto konaniach (§ 34 ods. 2 CSP).

16. V procesnom práve je pri riešení otázok intertemporality základným princípom okamžitá aplikovateľnosť novej procesnej úpravy na konanie začaté a prebiehajúce podľa doterajších predpisov. Pravidlo okamžitej použiteľnosti (novej) procesnej úpravy na všetky prebiehajúce konania začaté podľa doterajších predpisov nevyžaduje výslovné zákonné zmocnenie, keďže je odvoditeľné pomocou ústavno

- konformného teleologického výkladu. Preto pokiaľ nie je v prechodných ustanoveniach ustanovené inak, konajúce súdy na konania začaté a prebiehajúce podľa doterajších predpisov aplikujú novú právnu úpravu počnúc momentom jej účinnosti. Podstatou princípu okamžitej aplikability je zabezpečiť procesne efektívne prejednanie vecí vyhnutím sa nachádzaniu vhodného procesného režimu (v spleti prechodných ustanovení), čo umožňuje súdom sústrediť sa na hmotnoprávnu povahu sporu (nález Ústavného súdu Slovenskej republiky zo 4. júla 2017, sp. zn. III. ÚS 267/2017).

17. V súvislosti s novelou zákona o sídlach a obvodoch súdov bola prijatá aj novela Civilného sporového poriadku, ktorá zákon doplnila aj o prechodné ustanovenie § 471c k úpravám účinným od 1. júna 2023, podľa ktorého konania začaté a právoplatne neskončené do 31. mája 2023 sa dokončia na súdoch vecne a miestne príslušných podľa predpisov účinných do 31. mája 2023; to neplatí, ak podľa osobitného predpisu výkon súdnictva prechádza z vecne a miestne príslušného súdu na iný súd. Uvedené prechodné ustanovenie predstavuje výnimku z princípu okamžitej aplikovateľnosti novej procesnoprávnej úpravy Civilného sporového poriadku, avšak vzťahuje sa výlučne na konania začaté a právoplatne neskončené na súdoch vecne a miestne príslušných. Za použitia gramatického výkladu ustanovenia najvyšší súd dospel k záveru, že dané prechodné ustanovenie zachovanie funkčnej ani kauzálnej príslušnosti súdu neupravuje. Pre zachovanie princípu okamžitej aplikovateľnosti novej procesnej právnej úpravy je preto potrebné novú právnu úpravu funkčnej príslušnosti obsiahnutú v § 34 ods. 2 písm. a) CSP aplikovať aj na odvolacie konania začaté a právoplatne neskončené do 31. mája 2023.

18. Najvyšší súd Slovenskej republiky s poukazom na uvedené konštatuje, že v prejednávanom spore je s účinnosťou od 1. júna 2023 v zmysle § 34 ods. 2 písm. a) v spojení s § 22 písm. f) CSP súdom funkčne príslušným na konanie o odvolaní proti rozsudku Okresného súdu Nové Mesto nad Váhom, ktoré bolo začaté a právoplatne neskončené do 31. mája 2023, Krajský súd v Banskej Bystrici, a to s ohľadom na princíp okamžitej aplikovateľnosti novej procesnej právnej úpravy a skutočnosť, že intertemporálne ustanovenie § 471c CSP neupravilo, že konanie o odvolaní začaté a právoplatne neskončené do 31. mája 2023 sa dokončí na súde funkčne príslušnom podľa predpisov účinných do 31. mája 2023. V danej veci bol okresným súdom rozhodujúcim v prvej inštancii Okresný súd Nové Mesto nad Váhom, teda okresný súd, ktorý do 31. mája 2023 patril podľa § 3 ods. 3 písm. d) zákona o sídlach a obvodoch súdov v znení účinnom do 31. mája 2023, do obvodu Krajského súdu v Trenčíne. V zmysle § 181 ods. 1 písm. f) citovaného zákona v znení účinnom od 1. júna 2023, od 1. júna 2023 prešiel výkon súdnictva z Okresného súdu Nové Mesto nad Váhom na Okresný súd Trenčín. Keďže súdom rozhodujúcim v prvej inštancii bol Okresný súd Nové Mesto nad Váhom (od 1. júna 2023 Okresný súd Trenčín) patriaci do obvodu Krajského súdu v Trenčíne, na určenie funkčnej príslušnosti súdu bolo potrebné aplikovať § 34 ods. 2 písm. a) CSP v spojení s § 22 písm. f) CSP.

19. S názorom predkladajúceho súdu, ktorý v dôvodoch svojho nesúhlasu s postúpením veci uviedol tiež, že kauzálna príslušnosť je podmnožinou miestnej príslušnosti sa Najvyšší súd Slovenskej republiky nestotožnil argumentujúc tým, že platná právna úprava vyjadrenému právnomu názoru nezodpovedá. V nadväznosti na uvedené najvyšší súd poukazuje na systematické členenie Civilného sporového poriadku, ktoré v jednotlivých dieloch tretej hlavy prvej časti rozlišuje príslušnosť vecnú (§ 12), miestnu (§ 13 až § 21), kauzálnu (§ 22 až § 33) a funkčnú (§ 34 pre krajské súdy a § 35 pre Najvyšší súd Slovenskej republiky). Skutočnosť, že kauzálna príslušnosť má prioritnú povahu voči ostatným druhom príslušnosti (porovnaj uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 29. januára 2019, sp. zn. 5Ndob/2/2019) neznamena, že by ju bolo možné vnímať ako poddruh inej príslušnosti. Pri výklade prechodného ustanovenia § 471c CSP preto nemožno dospieť k záveru, že by v ňom bolo skryto (v rámci vecnej alebo miestnej príslušnosti) zahrnuté aj zachovanie kauzálnej príslušnosti. V prípade absencie funkčnej a kauzálnej príslušnosti v ustanovení § 471c CSP nejde o pravú medzeru v zákone, teda o prípad, kedy úmyslom zákonodarcu nebolo vylúčiť zachovanie kauzálnej a funkčnej príslušnosti. Podľa názoru Najvyššieho súdu Slovenskej republiky zákonodarca v ustanovení § 471c CSP zachovanie kauzálnej a funkčnej príslušnosti v konaniach začatých do 31. mája 2023 neupravil vedome. Uvedené vyplýva zo skutočnosti, že zákonodarca v znení tohto prechodného ustanovenia pristúpil k vymenovaniu iných druhov príslušnosti, ktoré zostávajú zachované (vecnej a miestnej príslušnosti), avšak kauzálnu a ani funkčnú príslušnosť neuviedol (na rozdiel od prechodného ustanovenia § 470 ods. 4 CSP). Z tohto

pohľadu potom nie je priestor pre aplikáciu čl. 4 CSP. Prípadný rozpor s dôvodovou správou ako aj s usmernením Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky nemožno odstraňovať výkladom, ktorým by sa zmenil nepochybný obsah predmetného ustanovenia (čl. 3 ods. 1 CSP). Postupujúcim súdom prezentovaný výklad, podľa ktorého by konania o odvolaniach podaných do 31. mája 2023 mali byť dokončené na pôvodných krajských súdoch, t. j. funkčne príslušných podľa predpisov účinných do 31. mája 2023, podľa názoru Najvyššieho súdu Slovenskej republiky nerešpektuje účel sledovaný novelou, ktorým je v prvom rade špecializácia súdov, vrátane súdov krajských. Navrhovaný výklad by spôsobil neželanú dvojkoľajnosť, kedy by odvolacie konania v obchodnoprávných sporoch (napriek zamýšľanej špecializácii) naďalej prebiehali aj na krajských súdoch, ktoré už podľa novej právnej úpravy nemajú byť súčasťou špecializovaného obchodného súdnictva.

20. Vo vzťahu k záverom o okamžitej aplikovateľnosti novej procesnej úpravy Najvyšší súd Slovenskej republiky poukazuje aj na obdobné závery už vyslovené v uznesení najvyššieho súdu sp. zn. 6Ndc/19/2023 z 28. júna 2023 a tiež v náleze Ústavného súdu Slovenskej republiky sp. zn. IV. ÚS 257/2023 z 27. júna 2023. Totožné závery, aké prijal najvyšší súd v tomto rozhodnutí, boli zároveň prijaté už v uznesení najvyššieho súdu zo 16. augusta 2023, sp. zn. 5Ndob/5/2023, z 23. augusta 2023, sp. zn. 3Ndob/8/2023 a uznesení z 23. augusta 2023, sp. zn. 4Ndob/5/2023. Najvyšší súd dopĺňa, že prijatými závermi neprichádza k porušeniu práva na zákonného sudcu (§ 3 ods. 3 zákona č. 757/2004 Z. z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov) a ani k porušeniu zásady perpetuatio fori (§ 36 CSP), keď k zmene funkčnej príslušnosti prišlo na základe zmeny právnej úpravy a jej okamžitej aplikovateľnosti, pričom úprava intertemporality novej procesnej úpravy bola v rukách zákonodarcu. Preto pokiaľ v priebehu odvolacieho konania príde k zmene právnej úpravy funkčnej príslušnosti, je na zákonodarcovi, aby zrozumiteľne a jednoznačne upravil, či s ohľadom na princíp okamžitej aplikovateľnosti novej procesnej úpravy a s ohľadom na povinnosť súdu skúmať svoju funkčnú príslušnosť počas celého konania podľa § 40 CSP, zostáva zachovaná funkčná príslušnosť v konaniach začatých podľa predchádzajúcej právnej úpravy, a to prijatím prechodného ustanovenia, ktoré však v rámci novely Civilného sporového poriadku vo vzťahu k funkčnej príslušnosti prijaté nebolo.

21. Najvyšší súd vzhľadom na vyššie uvedené konštatuje, že nesúhlas Krajského súdu v Banskej Bystrici s postúpením veci Krajským súdom v Trenčíne nie je dôvodný a na konanie o odvolaní proti rozsudku Okresného súdu Nové Mesto nad Váhom (po 1. júni 2023 Okresného súdu Trenčín) v danom obchodnoprávnom spore je funkčne príslušný Krajský súd v Banskej Bystrici.

22. Toto rozhodnutie prijal senát najvyššieho súdu pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.